

Nr 266

Av herr Persson, Helmer, och herr Öhman, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Aktieteckning i Aktiebolaget Statens skogsindustrier.

I statsverkspropositionen, tionde huvudtiteln, redovisar departementschefen de skäl som motiverar ökad kapitaltillförsel till Aktiebolaget Statens skogsindustrier. Med hänvisning härtill hemställer departementschefen att på kapitalbudgeten, punkten 11, riksdagen måtte besluta att till aktieteckning i Aktiebolaget Statens skogsindustrier för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 21 000 000 kronor.

Detta skulle innebära att ASSI:s aktiekapital höjes till i runt tal 100 miljoner kronor. Därigenom blir det möjligt för bolaget att realisera programmet om byggandet av en ny sulfatfabrik med pappersbruk i anslutning till nuvarande anläggningar vid Lövholmen i Piteå.

Vi önskar understryka betydelsen av den föreslagna utbyggnaden av de statliga skogsindustrierna i piteådistriktet. Men samtidigt fäster vi uppmärksamheten på hur angeläget det är att samtidigt härmed realisera redan beslutad utbyggnad av sulfatfabriken och pappersbruket vid Karlsborg i kalixdistriktet.

Det är nämligen numera klarlagt, genom den utredning som verkställtts av kommerskollegium och skogsforskningsinstitutet, att råvarutillgångarna i Norrbotten medger en kraftig utbyggnad av länets skogsindustrier. Virkesuttaget kan ökas med 20 procent och de 25 procent av den avverkade virkeskvantiteten, som nu levereras till andra delar av landet, kan reduceras till ett minimum utan att därför där befintliga skogsindustrier skall behöva lida brist på råvara.

Den 10 september 1958 angav Aktiebolaget Statens skogsindustrier i en skrivelse till regeringen riktlinjer för bolagets vidare utbyggnad av sina skogsindustrier i Norrbotten. Innehållet i nämnda skrivelse tolkades allmänt så, att bolagets förslag gick ut på att dels uppföra ny sulfatfabrik med pappersbruk i Piteå, dels samtidigt utbygga sulfatfabriken och pappersbruket i Karlsborgsverken. Något tillrättaläggande från bolagets sida beträffande eventuella feltolkningar av innehållet i den skrivelse, som var ställd till regeringen, gavs inte.

Av den anledningen blev det en stor besvikelse för befolkningen i nordöstra Norrbotten när styrelsen för ASSI den 9 december 1958 i ny skrivelse till regeringen kategoriskt uttalade:

»Att samtidigt realisera båda projekten bör inte komma i fråga.» Visserligen, uttalar bolaget i sin skrivelse, innebär inte detta »att man behöver avstå från tanken på att utvidga produktionen vid Karlsborgs bruk». Men den uppläggning av problemet, som ASSI:s styrelse gav till känna i sin skrivelse till regeringen, har skapat farhågor för att det kommer att dröja många år innan programmet med utbyggnaden i Karlsborgsverken kommer att påbörjas.

I en skrivelse till regeringen den 14 april 1958 uttalar länsstyrelsen i Norrbotten, »att arbetslösheten inom länet är särskilt framträdande i Tornedalskommunerna, Överkalixbygden och Nederkalix—Töreområdet». Till detta bör fogas att arbetslöshetssituationen är synnerligen prekär också inom Råneå socken. Härav framgår med all önskvärd tydlighet att utbyggnaden av industrierna i Karlsborgs bruk är ett vitalt intresse för alla kommuner i nordöstra delen av Norrbotten men även för kommuner belägna inom länets norra inland.

Att bygga ut sulfatfabriken i Karlsborg från nuvarande årsproduktion av 120 000 ton till 220 000 ton måste anses vara ett av de verksammaste medlen för att öka sysselsättningen i skogarna och därjämte skapa betingelser för att eliminera de negativa verkningarna av de pågående rationaliseringarna vid bolagets industrialanläggningar inom kalixbygden.

Arbetslöshetsproblemet är mest brännande inom de norrbottniska skogskommunerna. Utbyggnaden av ASSI:s industrier i Piteå beräknas ge årssysselsättning åt drygt 1 000 skogsarbetare. Vi betraktar därför den nu föreslagna investeringen i Piteå som en genomgripande åtgärd för att skapa ökad och stabilare sysselsättning dels inom de egentliga industrierna och dels för skogsarbetarna. Men det vore synnerligen oklokt att inte fullfölja linjen till att även omfatta omedelbar utbyggnad av karlsborgsindustrierna, ty det skulle ge minst ytterligare 1 000 arbetare årssysselsättning i skogsavverkningarna. Detta skulle bli en utomordentlig hjälp för tornedalskommunerna, Överkalix, Råneå, Gällivare, Jokkmokk och Edefors.

De finanssvårigheter man anför som ett av huvudskälen för att inte nu börja utbyggnaden av industrierna i Karlsborg håller inte. Det kan nämligen inte anses vara en förnuftig politik att i arbetslöshetsunderstöd, beredskapsarbeten m. m. från staten utbetala bortåt 50 miljoner kronor årligen till Norrbotten och samtidigt snåla med investeringsmedel som skall vara ägnade att skapa flera arbetstillfällen.

Härtill kommer den betydelsefulla fråga ASSI:s styrelse fäst uppmärksamheten på i de riktlinjer för utbyggnaden av bolagets anläggningar i Norrbotten, som framlades i skrivelse till regeringen den 10 september 1958. Man framhåller bl. a. följande:

»Norrbottens geografiska läge med begränsad sjöfart och under vintern långa landtransporter till isfria hamnar ställer speciellt höga krav på kon-

kurrenskraften. Därför är det i Norrbotten av större betydelse än i landets sydliga delar att tillverkningen fullföljes fram till färdigprodukt.»

Detta understryker ånyo betydelsen av att utbyggnaden i Karlsborgs-
verken fullföljes utan dröjsmål, vilket också innebär att där befintliga
pappersbruk utvecklas bl. a. med sikte på att framställa tidningspapper.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av årets statsverksproposi-
tion måtte besluta att på kapitalbudgeten under rubriken
Aktie-teckning i Aktiebolaget Statens skogsindustrier anvisa
ett investeringsanslag av 61 000 000 kronor för att därmed
göra det möjligt att dels uppföra ny sulfatfabrik och pap-
persbruk i Piteå, dels samtidigt utbygga sulfatfabriken och
pappersbruket i Karlsborgsverken.

Stockholm i januari 1959

Helmer Persson

Gunnar Öhman

Nr 267

Av herr **Sundelin**, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t under
elfte huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till
vissa ämbetsverks omkostnader.

(Lika lydande med motion nr 329 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Gust. Sundelin

Nr 268

Av herr **Persson, Einar, m. fl.**, om viss ändring av bestämmelserna
rörande statsbidrag till polisdistrikt.

(Lika lydande med motion nr 331 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1959

Einar Persson

T. Wolgast

Rikard Svensson